

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-871/19-P

Název	Základní škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace
Sídlo	Osvobození 188, 345 25 Hostouň u Horšovského Týna
E-mail	zshostoun@centrum.cz
IČ	60611481
Identifikátor	600065511
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeňka Špinlerová
Zřizovatel	Město Hostouň
Místo inspekční činnosti	Osvobození 188, 345 25 Hostouň u Horšovského Týna
Termín inspekční činnosti	17., 21. a 22. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola (dále jen „škola“) s devíti ročníky v devíti třídách poskytuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen „ŠVP“). Spádový obvod školy zahrnuje obce sdružené pod Městský úřad Hostouň, Obecní úřad Mutěňín a Obecní úřad Rybník.

Ke dni inspekce se na prvním stupni vzdělávalo 74 žáků, na druhém stupni 62 žáků. Škola eviduje 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž 23 se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“) a pro dva z nich jsou zpracovány plány pedagogické podpory.

Zájmové vzdělávání vychází z koncepce základní školy a probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Uskutečňováno je v jednom oddělení. Má k dispozici samostatné prostory. V průběhu inspekce bylo doloženo 30 zapsaných účastníků zájmového vzdělávání. Provoz školní družiny je stanoven tak, aby vyhovoval žákům i jejich zákonným zástupcům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy s požadovanou kvalifikací, která byla řádně jmenovaná do funkce od 1. srpna 2015, má zpracovanou koncepci a strategii rozvoje školy, z níž se jí daří většinu záměrů realizovat. Nedaří se plnit stanovené cíle především v oblasti personálního zabezpečení výuky.

Personální podmínky jsou ovlivněny umístěním školy v regionu. Z 15 pedagogů jich šest nemá požadovanou odbornou kvalifikaci, dva z nich si ji doplňují studiem. Zajistit činnost školy pomáhá také pět učitelů, kteří vypomáhají škole i přes vysoký věkový průměr. Vzdělávání pedagogů v uplynulém roce probíhalo především prostřednictvím samostudia. Účast na externě organizovaných akcích byla minimální, zdůvodňovaná především velkou vzdáleností školy od vzdělávacích center, případně absencí vhodných témat. V aktuálním plánu dalšího vzdělávání je zahrnuta potřeba účasti na akcích zohledňujících využívání různých forem práce. Potřeba zařazování aktivizujících forem práce vyplynula i z inspekčních zjištění. Práce pedagogů je hodnocena průběžně, většinou neformálně, poskytovaná zpětná vazba tak není konkretizována a postrádá doložitelné plnění stanovených cílů. Neformální je většinou i vzájemné předávání zkušeností učitelů, to však v řadě případů přináší dobré výsledky např. v pohledu na hodnocení žáků. Potřebná podpora je věnována začínajícím pedagogům.

Pro teoretické vzdělávání má škola dobré materiální podmínky, které byly i v průběhu předchozích let a za pomoci zřizovatele cíleně zlepšovány (vybavení didaktickou technikou, učebnicemi, nábytkem ve třídách, sportovišti). Nedostatečně jsou ještě zohledněny soudobé požadavky na technické vzdělávání. V této oblasti nejsou efektivně využívány prostory, které škola má (školní dílny a učebna pro přípravu pokrmů). Nejsou tak zohledněny trendy pro technické vzdělávání související s přípravou žáků na budoucí uplatnění.

Se ŠVP pedagogové převážně aktivně pracují a ve většině oblastí je přizpůsoben aktuálním potřebám školy, vyjma změn v podmínkách pro výuku ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Pravidla provozu školy jsou vhodně nastavena prostřednictvím školního řádu a dalších vnitřních předpisů. Pedagogové, zákonní zástupci i zřizovatel mají k těmto pravidlům a nastaveným mechanismům přístup, i když míra jejich zveřejňování a aktualizace na webových stránkách je nízká. Informovanost veřejnosti již tedy neodpovídá možnostem

současných informačních technologií. V organizování činnosti školy schází také zpřesnění pracovních náplní některých funkcí (např. zástupce ředitele) i účinnější organizace kontrolní činnosti s jasnými cíli a doložitelným přijímáním případných opatření.

Podmínky pro bezpečnost žáků, zaměstnanců i ostatních osob pohybujících se ve škole zohledňují konkrétní prostředí, ve kterém vzdělávání probíhá. Škola eviduje nízký počet úrazů, z nichž převážná část se stala v hodinách tělesné výchovy.

Vzájemná spolupráce pedagogů, prostředí školy, čistota i estetická úprava vnitřních prostor i okolí podporují učení žáků. Nástroje ke sledování a vyhodnocování školního klimatu (dotazníky rodičům, žákům) s cílem podpořit dále jeho zlepšování, však dosud nejsou přiměřeně využívány. Škola aktivně neoslovuje vhodné sociální partnery zajišťující rozvoj praktických dovedností žáků, není aktivní při součinnosti s dalšími školami v regionu nebo v zahraničí. Spolupráci v rámci výměnných programů nebo společných projektů se škola zatím věnuje spíše nahodile a nevyužívá ji ke zkvalitňování vlastní činnosti. Podpora aktivního zapojení žáků a pedagogů do mezinárodních projektů je nízká. Úroveň spolupráce s pracovišti školského pedagogického poradenství se odvíjí od kvality služeb poskytovaných jednotlivými pracovišti. Jako přínosné je vnímáno poskytování služeb speciálních pedagogických center.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle hospitovaných hodin vycházely ze ŠVP, výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře, žáci většinou projevovali zájem o výuku, dodržovali nastavená pravidla chování a komunikace a plnili zadané úkoly. Pedagogové se v závislosti na cílech výuky a charakteru učební látky zaměřovali na vědomosti a dovednosti žáků, i na vytváření jejich vhodných životních postojů. Volen byl obvykle vhodný styl výuky. Nejčastěji byly využívány frontální a samostatné formy práce, přiměřeně vzdělávacím cílům a charakteristice vyučovaných předmětů byly zastoupeny také párové, či skupinové organizační formy. Vhodně využívanou metodou byl také výklad učitele, který byl obvykle doplněn rozhovorem se žáky. Způsob výuky, metody práce podporující aktivní přístup k učení (například kritické myšlení, problémové vyučování, zkušenostní učení) byly uplatněny spíše okrajově. Nedostatečná pozornost byla věnována také kvalitnímu specializovanému rozcvičení při výuce tělesné výchovy. Chybějící odborná kvalifikovanost měla negativní vliv na kvalitu vzdělávání především v nízké míře diferenciací úkolů v jedné ze sledovaných vyučovacích hodin na prvním stupni, ve které často chybělo i závěrečné shrnutí látky, které slouží k upevnění vědomostí. Potřebná diferenciací se zde většinou nedařila i přes nízký počet žáků ve třídě. Informační a komunikační technologie nebo další didaktická technika byly jako potřebná podpora názornosti ve vzdělávacím procesu využity především učitelem, méně již žáky.

Žáci školy jsou soustavně vedeni také k péči o životní prostředí, podílejí se na třídění odpadů ve škole, pečují o prostředí školy včetně jejího okolí, podílejí se na pěstování rostlin.

Aktivita sledované v zájmovém vzdělávání vycházely z koncepce školy s cílem vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Ve sledovaných činnostech převládala příprava na oblíbenou „Drakiádu.“ Každý žák měl možnost seberealizovat se v oblasti svých zájmů. Zvolené činnosti byly vhodné a pro žáky přitažlivé. Vlídny a individuální přístup vychovatelky ke všem účastníkům vytvářel přátelské sociální prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení skutečnosti, zda byly dosaženy výstupy stanovené ve ŠVP, škola využívá především vlastní nástroje hodnocení (ústní zkoušení, písemné prověrky a práce), externí srovnávací testy k optimalizaci posouzení výsledků vzdělávání škola realizuje pouze v rámci centrálního testování. Na některé slabší výsledky při testování v minulých letech (přírodovědná gramotnost, anglický jazyk) reagovala škola přijetím různých opatření (např. individuální práce se žákem v rámci konzultací i vyučovacích hodin – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva, domluva konzultačních hodin, doučování ve spolupráci se staršími žáky, změna vyučující). O vzdělávacím pokroku jednotlivých žáků učitelé vědí a průběžně jej vyhodnocují. Informace o výsledcích žáků získávají v průběhu celého školního roku a souhrnné výsledky za jednotlivá pololetí projednávají a analyzují v pedagogické radě. Statistiku výsledků vzdělávání škola každoročně zveřejňuje ve výroční zprávě o své činnosti. Škola je zapojena do projektů spolufinancovaných z evropských fondů. Z těchto prostředků je hrazeno např. doučování žáků ohrožených školním neúspěchem nebo podpora čtenářské a matematické gramotnosti. S celkovými výsledky hodnocení učitelé i vedení školy pracují, avšak detailnější rozbor příčin případného neúspěchu v plošném testování dosud chybí. Procento neprospívajících je mimořádně nízké (0,7 %). V minulém školním roce neprospěl jeden žák. Soustavně jsou rovněž posuzovány výsledky vzdělávání žáků se SVP, účinnost plánů pedagogické podpory i IVP je pravidelně vyhodnocována. Pedagogové sledují vztahy ve třídách a aktivně přistupují k jejich řešení. Organizovány jsou také různé kulturní a sportovní akce, exkurze, výlety i vystoupení pro veřejnost.

Výsledky žáků jsou pozitivně ovlivňovány i činností školního poradenství. Výchovná poradkyně koordinuje tvorbu IVP včetně jejich pravidelného vyhodnocování, zprostředkovává potřebný kontakt se školskými poradenskými zařízeními. V rámci podpůrných opatření je žákům poskytována pedagogická intervence. Pokrok a výsledky žáků jsou spolu s IVP pravidelně vyhodnocovány a jsou přijímána opatření k případné změně vzdělávacích postupů. Žákům ohroženým školním neúspěchem je nabízena pomoc v podobě doučování. Preventivními akcemi se škola snaží předcházet rizikovému chování žáků, organizuje prožitkové aktivity a přednášky, jimiž je ovlivňováno pozitivní sociální chování a zásady zdravého životního stylu. Četnost vážnějších kázeňských prohřešků je dlouhodobě nízká, ojedinělé problémy jednotlivců jsou podchyceny včas, jsou bez odkladu se žáky a případně s jejich zákonnými zástupci projednávány za účasti třídního učitele, výchovné poradkyně i člena vedení školy a v případě potřeby i orgánu sociální péče.

V zájmovém vzdělávání byly nenásilnou formou rozvíjeny postoje, schopnosti a prohlubovány dovednosti žáků v souladu s požadavky vzdělávacího programu a profilací školy. Podporovány byly kladné vztahy a rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat druhého. Výsledky se odrážejí i v kladném postoji žáků k sobě navzájem.

Závěry

Vývoj školy

Došlo k výměně na místě ředitelky školy, její zástupkyně i výchovné poradkyně. Zvýšil se počet učitelů, kteří nemají požadovanou odbornou kvalifikaci.

Zlepšilo se vybavení tříd nábytkem a didaktickou technikou, novým nábytkem byla vybavena školní jídelna, do šaten byly pořízeny uzamykatelné skříňky.

Vybudovány byly krytý venkovní prostor pro výuku výchovných předmětů a školní zahrada pro potřeby výuky praktických činností.

Silné stránky

Příznivé vztahy mezi pedagogy, kteří si efektivně předávají poznatky o žácích a zkušenostech z výuky.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

Vedení školy se nedaří zajistit kvalifikovanou výuku, další vzdělávání pedagogů není v souladu s aktuálními potřebami školy.

Škola aktivně nevyhledává spolupráci se školami podobného typu v regionu. ŠVP nereaguje na reálné materiální a prostorové podmínky vzdělávání.

System vlastního hodnocení školy není promyšlený, účinnost zavádění opatření ke zlepšení stavu vzdělávání není systematicky vyhodnocována. Chybí vhodné prostory pro výuku pracovních činností podle platného ŠVP.

Někteří pedagogové nesplňují požadavky odborné kvalifikace podle zákona. Nekvalifikovanost se negativně promítla do kvality některých sledovaných hodin především v nízké míře diferenciaci úkolů ve třídách na prvním stupni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Realizovat plán dalšího vzdělávání s požadavky na využití různých forem a metod práce ve výuce a aktivní využívání didaktické techniky.

Zveřejnit informaci o tom, že škola hledá kvalifikované učitele. Zajistit průběžnou aktualizaci webových stránek - zlepšit tak informovanost rodičů o provozu školy.

Pokusit se o navázání partnerství s podobnou školou v regionu.

Důsledně realizovat kontrolní činnost ve všech oblastech provozu školy a vyhodnocovat její výsledky. Upravit pracovní náplně pedagogů podílejících se na zabezpečení provozu školy. Upravit školní vzdělávací program v souladu s podmínkami školy pro předmět pracovní činnosti nebo zajistit výuku ve vhodných prostorách dílen a cvičné kuchyně.

Rozšířit systém autoevaluace školy, využívat dotazníky pro zjištění názorů rodičů a žáků, více využívat testy pro objektivizaci srovnání výsledků vzdělávání se školami podobného typu.

Více uplatňovat diferenciaci při výuce na prvním stupni ZŠ. Věnovat větší pozornost specializovanému rozvíjení v hodinách tělesné výchovy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020
2. Třídní knihy ve škole a školní družině vedené ve školním roce 2019/2020
3. Školní vzdělávací program základní školy a Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání vedené ve školním roce 2019/2020
4. Školní řád platný ve školním roce 2019/2020
5. Vnitřní řád školní družiny platný ve školním roce 2019/2020
6. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2019/2020
7. Jmenování ředitelky do funkce ředitele Základní školy Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace s účinností od 1. 8. 2015
8. Osvědčení o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 20. 10. 2015
9. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2019/2020
10. Záznamy z pedagogických rad od školního roku 2009/2010
11. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
12. Doklady o nevyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
13. Účetní výkazy k 31. 12. 2018
14. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedená ve školním roce 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Ondřej Kožíšek v. r.

Mgr. Jana Bervidová, školní inspektorka

Mgr. Jana Bervidová v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček v. r.

Mgr. Jaroslav Štilip, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Štilip v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená v. r.

V Plzni 22. listopadu 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Zdeňka Špinlerová, ředitelka školy

Mgr. Zdeňka Špinlerová v. r.

V Hostouni 25. 11. 2019